

громадянської позиції щодо збереження природи, залучення підростаючого покоління до природоохоронної діяльності. Дбайливе ставлення людини до природи складається не тільки з уміння використовувати її плоди. Дуже важливим є те, щоб усвідомлення значимості природи стало внутрішнім надбанням особистості. Тому потрібно формувати екологічну свідомість школярів, що проходить найбільш ефективно, якщо педагогічний процес екологічного виховання враховує психологічні особливості учнів та процеси формування екологічної свідомості. Екологічне виховання – пріоритетний напрям у роботі школи, він повинен здійснюватися з урахуванням вікових особливостей. Для ефективного здійснення екологічного виховання необхідно мати певні умови, використовувати найбільш ефективні методи та засоби. Під час проведення роботи з екологічному вихованню в учнів як підвищується рівень екологічних знань, а й змінюється мотивація вчинків у природі, і навіть інтереси учнів.

Література

1. Дежникова, Н.С. Воспитание экологической культуры у детей и подростков: Учебное пособие.-М.: Педагогическое общество, 2001.- 64 с.
2. Андрущенко В. П. Екологічна політика і освіта: проблеми становлення / В. П. Андрущенко // Роздуми про освіту : статті, нариси, інтерв'ю. – Київ : Знання України, 2004. – С. 253–258.
3. Про концепцію екологічної освіти в Україні. Рішення Колегії Міністерства освіти та науки України № від 13/6-9 від 20.12.2001 // «Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України». – № 7, квітень, 2002 р. – С. 3.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

ЗАДОРОЖНИЙ К. М.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

biol@i.ua

На даний момент екологізація освітнього процесу є одним із основних напрямів розвитку шкільної освіти в Україні. Елементи екологічних знань використовуються в багатьох курсах починаючи з початкової школи. З окремими питаннями екології та загальними екологічними проблемами учні зустрічаються в курсах природознавства, географії, хімії, біології. Саме у курсі

біології, який, згідно діючої програми, викладається у 6 – 9 класах, розгляду екологічних знань приділено найбільше уваги.

Продовженням цього курсу є курс біології та екології, який викладається в 10 – 11 класах. Особливістю курсу є те, що він викладається у двох варіантах – на рівні стандарту [1, 2] та на профільному рівні [3, 4]. З одного боку це є проблемою, бо на рівні стандарту екологічні знання та навички надаються у меншому обсягу, ніж на профільному рівні. З іншого боку, профільний рівень призначено для учнів, які збираються продовжувати освіту в різних галузях біології, екології та медицини. В цілому, рівень стандарту достатньо ефективно виконує завдання забезпечення елементарної екологічної освіти для тих учнів, які не планують займатися питаннями екології на професійному рівні.

Профільний рівень повинен бути базою для підготовки студентів екологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Основними проблемами цього напряму є не зовсім раціональна наявна програма та питання з проведенням та матеріальним забезпеченням практичних складових курсу.

Зараз у середній освіті відбувається перехід на програму нової української школи, яка також розглядає питання екологізації як одне з найважливіших у сучасній освіті. Цей перехід дає можливість для впровадження нових методів та технологій екологічної освіти у середній школі та ефективної підготовки майбутніх студентів для вищих навчальних закладів.

Література

1. Задорожний К. М. Біологія і екологія (рівень стандарту) : підруч. для 10 кл. закл. загал. серед. освіти / К. М. Задорожний. – Харків : Вид-во «Ранок», 2018. – 208 с.
2. Задорожний К. М. Біологія і екологія. (рівень стандарту) Підручник для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Харків.: Видавництво «Ранок», 2019. 208 с.
3. Задорожний К. М., Утевська О. М. Біологія і екологія (профільний рівень). Підручник для 10 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Харків: Видавництво «Ранок», 2018. 240 с.
4. Задорожний К. М., Утевська О. М., Леонтьєв Д. В. Біологія і екологія. (профільний рівень) Підручник для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Харків: Видавництво «Ранок», 2019. 240 с.